

Cílem této diplomové práce je jednak podat teoretickou charakteristiku přímé otázky z hlediska syntaktických variací, jednak aplikovat tento postup na analýzu vlastních jazykových korpusů. Tomuto záměru také odpovídá základní rozvržení práce.

Tato francouzsky psaná diplomová práce obsahuje úvod, dvě hlavní části (*partie descriptive*, *partie pratique*), závěr, slovenské résumé, anglickou anotaci, bibliografii a přílohy.

I. Partie descriptive je teoretickým uvedením do problematiky. Autorka vymezuje hovorovou francouzštinu v protikladu k francouzštině psané i k normě. Zamýšlí se nad problematikou případných chyb v mluvené francouzštině, přibližuje způsoby transkripce mluvené podoby do podoby psané. Diplomantka seznamuje čtenáře se základními pracemi o hovorové francouzštině, a to od počátku 20. století (F. Brunot) po současnost (např. tým GARS). Dále charakterizuje variační lingvistiku na pozadí sociolingvistiky. V této souvislosti připomíná i roli některých členů Pražského lingvistického kroužku (V. Mathesius). Z francouzských lingvistů jsou jmenováni např. P. Le Goffic, F. Gadet, C. Blanche-Benveniste.

V následující části se autorka zabývá problematikou a klasifikací otázek obecně a v hovorové francouzštině zvlášť. Opírá se zejména o francouzské gramatiky (např. Arrivé M. et al. 1986, Frontier A. 1997, Grevisse M. 1993, Le Goffic P. 1993, Maingueneau D. 1994, Riegel M. et al. 2004) a též o práce věnované hovorové francouzštině (např. Gadet F. 1989). Stanoví si takto tři základní typy přímých otázek: zjišťovací, doplňovací a další (alternativní a neverbální). Pro každý typ vymezuje syntaktické varianty, na jejichž analýzu se zaměří v kapitole následující.

II. Partie pratique. Při rozboru konkrétního jazykového materiálu vychází L'ubomíra Huková z korpusu, který je tvořen třemi oddíly (*corpus quartier*, *corpus explication* a *corpus télévision*). Magnetofonové nahrávky byly převedeny do podoby psané. Zatímco prvé dva pododdíly byly získány na Université Paris 3, oddíl třetí autorka sama nahrála z televizního vysílání. Uvedené pododdíly reprezentují pro diplomantku tři žánry: interview, výklad a televizní diskuse.

Autorka pokračuje komentovaným přehledem získaných modelů otázkových forem. Odděleně studuje otázky zjišťovací, doplňovací a ostatní. U každého typu ji zajímají především konkurenční prostředky. Následuje návrh klasifikace otázek, a to v rámci jednotlivých korpusů podle výše uvedené typologie a s přihlédnutím k formálním odlišnostem. Klasifikace je doplněna statistikou.

V části věnované rozboru výsledků se autorka zaměřuje především na charakteristiku jazykových prostředků z hlediska zkoumaných žánrů (interview, výklad a televizní diskuse). Každá forma je porovnávána s formami konkurenčními, přihlíží se k jejich frekvenci. L'ubomíra Huková systematicky porovnává výsledky vlastní analýzy s názory a výsledky jiných.

V závěru jsou podány základní výsledky, k nimž se v práci dospělo. Z hlediska frekvence je ve zkoumaných korpusech nejčastějším typem otázky otázkou zjišťovací, před otázkou doplňovací a ostatními typy. Uvedeny jsou rovněž nejběžnější zjištěné prostředky.

Následuje slovensky psané *résumé*, *anglická anotace*, aktualizovaná a citlivě zvolená *bibliografie*. Poslední část tvoří *přílohy* (celková klasifikace příkladů, grafy, korpus tvořený otázkami a příslušnými odpověďmi).

Na tomto místě si dovolím několik otázek.

- a) Zajímalo by mě, zda zjištěná konkurence prostředků pro určitý typ otázky byla ověřena u Francouzů (viz P. Le Goffic).
- b) Na několika místech se zmiňujete o rovině suprasegmentální. Zkoumala jste sama intonaci a její úlohu?
- c) Proč lze považovat neverbální otázku za zvláštní typ? Co umožňuje její správnou interpretaci?
- d) Můžete stručně říci, co považujete za hlavní přínos této práce?

Ve své práci diplomantka prokázala schopnost systematického výkladu, dobrou orientaci v teoretické literatuře a vhodnou aplikaci získaných poznatků na analýzu konkrétního jazykového materiálu.

Vzhledem k tomu, že práce splňuje všechny stanovené požadavky, doporučuji ji k obhajobě.

V Praze dne 11. září 2006

Jaromír Tláškal